

Tussentijds Bericht Vreemdelingen-circulaire (TBV 2002/44)

Aan:

– de Korpschefs Politieregio's
– de Korpsbeheerders Politieregio's
– de Staf van de Koninklijke
Marechaussee

i.a.a.:

– de Procureurs-Generaal

Onderdeel: Stafdirectie

Uitvoeringsbeleid

Datum: 16 oktober 2002

Ons kenmerk: 5185550/02/IND

Code: TBV 2002/44

Juridische achtergrond: Artikel 1.1, onder f Vb; artikel 3.117 Vb; artikel 3.118 Vb; C3/12 Vc.

Geldigheidsduur: Een jaar ingaand twee dagen na publicatie in de Staatscourant

Onderwerp: Aanpassing C3/12 als gevolg van jurisprudentie ABRs

Inleiding

Sinds de invoering van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw) heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS) zich in diverse uitspraken uitgelaten over verschillende aspecten van de aanmeldcentrumprocedure (AC-procedure). De jurisprudentie ziet, kort samengevat, op de volgende aspecten:

a. AC-criterium (tijd)

Volgens het Vreemdelingenbesluit 2000 (Vb) bestaat de AC-procedure uit 48 proces-uren. Het onderscheid dat in het beleid wordt gemaakt tussen de eerste en tweede 24 uur heeft geen wettelijke basis.

b. 'proces-uur'

Uit het Vb blijkt dat onder 'proces-uren' verstaan dient te worden: de uren die voor het onderzoek naar de aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 28 van de Vw in een Aanmeldcentrum beschikbaar zijn, waarbij de uren van 22.00 tot 08.00 niet meetellen. Uren die ten gevolge van door de Minister aan te voeren en aannemelijk te maken feiten en/of omstandigheden redelijker-

wijs niet konden worden benut voor onderzoek naar de aanvraag zijn geen procesuren.

c. 'Herstart AC-procedure'

Op 1 mei 2002 heeft de ABRS geoordeeld dat het wijzigen van afgelegde verklaringen door de asielzoeker inzake de identiteit, nationaliteit en/of reisroute alleen grond vormt voor een nieuwe aanvang van het AC-proces indien daarmee naar het oordeel van de minister de essentie van de aanvraag is komen te ontvallen en bijgevolg in feite een nieuwe aanvraag ter behandeling voorligt. Dit betekent dat in zaken waarin duidelijk is dat de essentie van de aanvraag is gewijzigd een herstart mogelijk is.

d. 'vovo-uur'

Voorheen werd een beschikking uiterlijk een uur voor het einde van de AC-procedure uitgereikt, zodat de beschikking in het laatste uur kon worden besproken met een rechtshulpverlener, die aan het eind van dat uur aangaf of een rechtsmiddel zou worden aangewend. De ABRS heeft geoordeeld dat een juiste toepassing van het Vb niet in de weg staat om de tijd die de aanvrager nodig heeft om het besluit en het aanwenden van rechtsmiddelen met zijn raadsman te bespreken buiten de berekening van de 48-procedure te houden.

Naar aanleiding van deze jurisprudentiële ontwikkelingen wordt hoofdstuk C3/12 van de Vreemdelingen-circulaire 2000 (Vc) aangepast. Tevens wordt, naar aanleiding van ervaringen in de praktijk, de Vc aangepast op het punt van het opgeven van een andere leeftijd bij aanmelding op het AC. Het opgeven van een andere leeftijd bij aankomst op het AC dan de leeftijd die eerder, bij de eerste aanmelding bij de vreemdelingendienst is opgegeven, kan inhouden dat een nieuwe afspraak moet worden gemaakt. De asielzoeker kan dan teruggestuurd worden naar de tijdelijke noodvoorziening.

De tekst van **hoofdstuk C3/12** wordt als volgt gewijzigd.

Wijziging van C3/12.1

Paragraaf C3/12.1 wordt verwijderd. Hierdoor zullen de paragrafen die daarna komen, worden vernummerd.

Wijziging van C3/12.2

Deze paragraaf wordt vernummerd tot paragraaf C3/12.1. De titel wordt gewijzigd in:

1. Algemene uitgangspunten

Wijziging van C3/12.2.1

Deze paragraaf wordt vernummerd tot paragraaf C3/12.1.1

Wijziging van C3/12.2.2

Deze paragraaf wordt vernummerd tot paragraaf C3/12.1.2

Wijziging van C3/12.2.3

Deze paragraaf wordt vernummerd tot paragraaf C3/12.1.3. De vierde alinea ('Voor de aanmeldcentra te Rijsbergen,...') komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende tekst:

Voor de aanmeldcentra te Rijsbergen, Zevenaar en Ter Apel geldt dat de 48-uurstermijn aanvangt op het moment dat de vreemdelingendienst begint met het onderzoek naar de identiteit, nationaliteit en reisroute van de asielzoeker.

Voor het aanmeldcentrum Schiphol geldt dat de 48-uursprocedure aanvangt op het moment dat de vreemdeling van de luchthaven is overgebracht naar het aanmeldcentrum en het aanmeldcentrum daadwerkelijk is binnengetreten (deurkruk criterium).

Wijziging van C3/12.2.4

Deze paragraaf wordt vernummerd tot paragraaf C3/12.1.4. De tekst van deze paragraaf komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende tekst:

Binnen de 48-uurstermijn heeft de rechtsbijstandverlener een aantal termijnen voor het bijstaan van de asielzoeker. De asielzoeker heeft twee uur

de tijd om het nader gehoor voor te bespreken met diens rechtsbijstandverlener (zie C3/12.2.7).

Voorts heeft de asielzoeker drie uur de tijd om het rapport van nader gehoor en het voornemen met diens rechtsbijstandverlener te bespreken en eventueel correcties en aanvullingen en een zienswijze in te dienen. Indien uit naar aanleiding van het nader gehoor ingesteld onderzoek onderzoeksresultaten naar voren komen die afwijken van hetgeen de asielzoeker tijdens het nader gehoor heeft verklaard, wordt de asielzoeker gedurende een redelijke termijn, doch maximaal vier uur, in de gelegenheid gesteld om op deze onderzoeksresultaten te reageren (zie C3/12.2.9).

Als de asielzoeker de hem toegeerde termijn met diens rechtsbijstandverlener overschrijdt, wordt bij de rechtsbijstandverlener gerappeld waarbij navraag wordt gedaan naar de reden van termijnoverschrijding. Deze reden van termijnoverschrijding wordt vervolgens geregistreerd en in het dossier vastgelegd.

In het geval van termijnoverschrijding door rechtsbijstand van de voorbereidingstijd op het nader gehoor, kan aan rechtsbijstand een uiterste termijn van (nog eens) drie uren gegeven worden waarna door de Immigratie- en Naturalisatiedienst mogelijk met het nader gehoor zal worden aangevangen. Voorts zal in het geval van termijnoverschrijding van de drie uur die de asielzoeker ter beschikking staan om het rapport van nader gehoor na te bespreken en een zienswijze op het voornemen uit te brengen, tot uiterlijk het 46e uur gewacht kunnen worden alvorens wordt aangevangen met de voorbereidingen voor uitreiking van de beschikking waarna de beschikking zal worden uitgereikt. Indien de zienswijze na het 46e uur wordt ingediend, zal deze zoveel mogelijk schriftelijk worden meegenomen in de beschikking. In ieder geval dient in de beschikking te worden blijkgegeven dat de zienswijze is betrokken bij de besluitvorming, ook indien dit niet tot een ander oordeel leidt.

Het feit dat de beschikking ondanks het feit dat de zienswijze ontbreekt, wordt uitgereikt, betekent dat de zaak naar het oordeel van de Immigratie- en Naturalisatiedienst zich leende voor afdoening in het aanmeldcentrum.

Een uitzondering op het bovenstaande wordt gemaakt voor die zaken waarbij de asielzoeker niet is voorbereid op het nader gehoor door een rechtsbijstandverlener. In het voorkomende geval dat besloten is om voorbij te gaan aan de voorbereiding op het nader gehoor, wordt de nabespreking, teneinde een eventueel in te dienen zienswijze, in ieder geval afgewacht.

Indien de Immigratie- en Naturalisatiedienst de 48-uurstermijn overschrijdt, wordt de aanvraag van de asielzoeker ter verdere behandeling doorgezonden naar een behandelkantoor en wordt de asielzoeker (behoudens de uitzonderingen als genoemd in C5/20 en C5/21) doorverwezen naar een opvanglokatie.

De tijd voor rechtsbijstandsverlening gaat lopen vanaf het moment dat de zaak wordt aangemeld bij de rechtsbijstandverlener. De tijd voor rechtsbijstandsverlening stopt zodra de zaak bij de planning van de Immigratie- en Naturalisatiedienst wordt afgemeld en eventuele schriftelijke reacties zijn overhandigd.

Uitzondering:

Indien de tolk niet tijdig beschikbaar is, ondanks inspanningen van respectievelijk de Immigratie- en Naturalisatiedienst en de rechtsbijstandverlener, die beiden verantwoordelijk zijn voor het tijdig inzetten van tolken, wordt de aanvraag van de asielzoeker ter verdere behandeling doorgezonden naar een behandelkantoor en wordt de asielzoeker (behoudens de uitzonderingen als genoemd in C5/20 en C5/21) doorgezonden naar een opvanglokatie. Onder 'tijdig' wordt het volgende verstaan. De uren die gemoeid zijn met het wachten op een tolk ten behoeve van het verkeer tussen vreemdeling en zijn rechtshulpverlener duren in zijn totaliteit niet langer dan 22 uur, vermeerderd met het aantal uren dat de aanmeldcentrumprocedure korter heeft geduurd dan de volle 48 uur. Op deze manier wordt gewaarborgd dat de verblijfsduur van de asielzoeker in een aanmeldcentrum niet onredelijk lang wordt verlengd enkel vanwege het wachten op een tolk. Indien deze tijd wordt overschreden kan gesproken worden van een dermate ernstige vertraging van de behandeling van de asielaanvraag dat de zaak naar een

behandelkantoor dient te worden doorgezonden.

Wijziging van C3/12.2.5.

Deze paragraaf zal worden vernummerd tot paragraaf C3/12.1.5. De tekst van deze paragraaf komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende tekst:

Indien de asielzoeker tijdens de aanmeldcentrumprocedure zijn eerder afgelegde verklaringen inzake leeftijd, identiteit, nationaliteit, reisroute of het asielrelaas op essentiële punten wijzigt, kan de IND besluiten het aanmeldcentrumproces opnieuw te laten beginnen.

In geval de vreemdeling in een laat stadium van de procedure zijn identiteit, nationaliteit, reisroute en/of asielrelaas wijzigt, moet eerst bezien worden of de aanvraag wegens ongeloofwaardigheid binnen de 48-procedures kan worden afgedaan.

De aanmeldcentrumprocedure kan opnieuw worden begonnen indien als gevolg van een wijziging van identiteit, nationaliteit, reisroute of asielrelaas de essentie van de aanvraag is komen te ontvallen. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn indien de vreemdeling zijn nationaliteit wijzigt – immers er dient dan een geheel nieuwe toetsing van zijn asielrelaas plaats te vinden – en indien de vreemdeling zijn inhoudelijke relaas essentieel wijzigt dan wel aanvult. Hierbij moet gedacht worden aan een wijziging of aanvulling van het relaas die een geheel nieuwe toetsing met zich meebrengt en er derhalve ook opnieuw gehoord zal moeten worden. Een wijziging in reisroute kan aanleiding geven tot een herstart, indien door de wijziging mogelijk een Dublinclaim gelegd kan worden. Er zal in dat geval onderzoek moeten worden gedaan in het verantwoordelijke Dublinland. De essentie van de aanvraag komt ook in dat geval geheel anders te liggen, omdat bij een Dublinclaim Nederland niet verantwoordelijk is voor de behandeling van de asielaanvraag en derhalve sprake is van een niet-inhoudelijke afdoening.

In geval herstart van de AC-procedure plaats heeft gevonden, zal in de beschikking worden gemotiveerd dat en om welke reden sprake was van een essentiële wijziging.

Nieuwe kop C3/12.2

Na paragraaf C3/12.1.5 wordt een nieuwe kop toegevoegd:

2. De AC-procedure

Wijziging van C3/12.3

Deze paragraaf wordt vernummerd tot paragraaf C3/12.2.1

De vierde alinea komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende tekst:

Indien de asielzoeker tijdens de procedure aangeeft een andere taal te spreken dan wel een andere leeftijd te hebben dan hij tijdens het maken van de afspraak bij de vreemdelingen-dienst op het aanmeldcentrum opgaf, kan dit inhouden dat een nieuwe afspraak moet worden gemaakt.

Wijziging van C3/12.4

Deze paragraaf wordt vernummerd tot paragraaf C3/12.2.2

Wijziging van C3/12.5

Deze paragraaf wordt vernummerd tot paragraaf C3/12.2.3

Wijziging van C3/12.6

Deze paragraaf wordt vernummerd tot paragraaf C3/12.2.4

Wijziging van C3/12.7

Deze paragraaf wordt vernummerd tot paragraaf C3/12.2.5

Wijziging van C3/12.8

Deze paragraaf wordt vernummerd tot paragraaf C3/12.2.6
De titel en tekst van deze paragraaf komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende tekst:

2.6 Procesbeslissing na het eerste gehoor

Na het eerste gehoor wordt beoordeeld welke zaken zich lenen voor het nader horen in het aanmeldcentrum (procesbeslissing). Hierbij wordt onderzocht of er sprake is van een zaak als genoemd onder C3/12.1.1, onder categorie a, waarvan de procedure in het aanmeldcentrum kan worden vervolgd.

De Immigratie- en Naturalisatiedienst kan op voorhand kiezen voor het vervolgen van de procedure in het aanmeldcentrum indien sprake is van (niet-cumulatief):

- contra-indicaties inzake openbare orde;
- niet-geloofwaardige verklaringen

over identiteit, nationaliteit en/of reisroute, dan wel niet meewerken aan de vaststelling daarvan;

- een ander land dat verantwoordelijk is voor behandeling van de asiel-aanvraag en/of voor de verlening van eventueel benodigde bescherming (zoals bedoeld in artikel 30, onder a en d, Vreemdelingenwet en artikel 31, tweede lid, onder h, i en j, Vreemdelingenwet);
- beleidsmatige of wettelijke contra-indicaties voor statusverlening (er is bijvoorbeeld sprake van een veilig land van herkomst, legale uitreis of andere indicaties op grond van land-gebonden asielbeleid);
- onterecht gebruik van de asielprocedure (bijvoorbeeld asieltoerisme).

Zaken die zich op voorhand niet lenen voor nader onderzoek in de AC-procedure en derhalve na het eerste gehoor ter behandeling zullen worden doorgezonden naar een behandelkantoor, betreffen asielzoekers (cumulatief):

- die behoren tot de categorie beleidsmatig niet verwijderbaar (er wordt categoriale bescherming geboden of er is een besluit- of vertrekmoratorium van kracht); én
- van wie identiteit, nationaliteit en reisroute niet ter discussie staan; én
- voor wie geen ander land verantwoordelijk is; én
- bij wie geen sprake is van overige contra-indicaties.

Voor zaken waarin niet op voorhand duidelijk is welk traject moet worden gevolgd, geldt de volgende procedure als uitgangspunt.

Indien de procesbeslissing inhoudt dat wordt onderzocht of verdere behandeling in het aanmeldcentrum dient plaats te vinden, wordt dit door de Immigratie- en Naturalisatiedienst meegedeeld bij de rechtsbijstand. De rechtsbijstandverlener kan met de asielzoeker het verslag van het eerste gehoor en de overige onderzoeksresultaten betreffende het onderzoek naar de identiteit, nationaliteit en reisroute van de asielzoeker nabespreken en de asielzoeker voorbereiden op een eventueel nader gehoor. Op grond van deze bespreking wordt rechtsbijstand in de gelegenheid gesteld om in essentie de asielmotieven weer te geven. Voor zover naar het oordeel van de rechtsbijstandverlener de zaak niet geschikt zou zijn

om in het aanmeldcentrum af te doen (dat wil zeggen voorzienbaar meer onderzoek vergt of wellicht inwilligbaar is), wordt dit kenbaar gemaakt.

De Immigratie- en Naturalisatiedienst bepaalt vervolgens of de aanmeldcentrumprocedure wordt voortgezet dan wel dat de aanvraag van de asielzoeker ter verdere behandeling doorgezonden wordt naar een behandelkantoor en de asielzoeker (behoudens de uitzonderingen als genoemd in C5/20 en C5/21) wordt doorverwezen naar een opvanglocatie.

Wijziging van C3/12.9

Deze paragraaf wordt vernummerd tot paragraaf C3/12.2.7

De tekst van deze paragraaf komt vanaf de vierde alinea ('Voor aanvang van het nader gehoor...') te vervallen en wordt vervangen door de volgende tekst:

Voor aanvang van het nader gehoor heeft de asielzoeker gedurende maximaal twee uur de gelegenheid om met behulp van een rechtsbijstandverlener het verslag van het eerste gehoor en de overige onderzoeksresultaten betreffende het onderzoek naar de identiteit, nationaliteit en reisroute van de asielzoeker na te bespreken, eventueel hierop een schriftelijke reactie te geven en zich voor te bereiden op het nader gehoor.

In het geval van termijnoverschrijding door rechtsbijstand van de voorbereidingstijd op het nader gehoor, kan aan rechtsbijstand een uiterste termijn van (nog eens) drie uren gegeven worden waarna door de Immigratie- en Naturalisatiedienst mogelijk met het nader gehoor zal worden aangevangen.

Het nader gehoor wordt, zondig met behulp van een tolk, afgenomen door een medewerker van de Immigratie- en Naturalisatiedienst. De asielzoeker kan zich desgewenst laten bijstaan door een (rechts)bijstandverlener. Het nader gehoor richt zich met name op de beweegredenen voor het vertrek uit het land van herkomst en – indien daartoe aanleiding bestaat – de uitkomsten van het onderzoek naar de identiteit, nationaliteit en reisroute van de asielzoeker, alsmede de eventuele schriftelijke reactie daarop. De medewerker die het nader gehoor heeft afgenomen, maakt van dit gehoor een verslag: het rapport van nader gehoor. Bij een

nader gehoor kan tevens, wanneer hier op grond van het eerste gehoor aanleiding toe bestaat, een Dublinclausule worden opgenomen (zie C5/21.3.1).

Een exemplaar van het rapport van nader gehoor wordt uitgereikt aan de asielzoeker en de rechtsbijstandverlener, tenzij de asielzoeker er bezwaar tegen heeft dat de rechtsbijstandverlener een exemplaar ontvangt.

Na het nader gehoor kan alsnog worden besloten om de aanvraag van de asielzoeker ter verdere behandeling door te zenden naar een behandelkantoor en de asielzoeker (behoudens de uitzonderingen als genoemd in C5/20 en C5/21) door te verwijzen naar een opvanglokatie.

Wijziging van C3/12.10

Deze paragraaf wordt vernummerd tot paragraaf C3/12.2.8

Wijziging van C3/12.11

Deze paragraaf wordt vernummerd tot paragraaf C3/12.2.9

De vierde alinea ('De asielzoeker krijgt op grond...') komt te vervallen en wordt vervangen door de volgende tekst:

De asielzoeker krijgt op grond van artikel 3.117, tweede lid, Vreemdelingenbesluit maximaal drie proces-uren de gelegenheid om zijn zienswijze schriftelijk naar voren te brengen. In die periode kan hij zich met een gemachtigde of rechtsbijstandverlener beraden over het voornemen en het rapport van nader gehoor nabespreken.

Deze drie uren voor het bespreken van het rapport van nader gehoor, het weergeven van aanvullingen en correcties én het weergeven van een zienswijze van de asielzoeker gaan in op het moment dat de zaak wordt aangemeld bij de rechtsbijstandverlener.

Als de asielzoeker de hem toegedeelde termijn met diens rechtsbijstandverlener overschrijdt, wordt bij de rechtsbijstandverlener gerappelleerd waarbij navraag wordt gedaan naar de reden van termijnoverschrijding. Deze reden van termijnoverschrijding wordt vervolgens geregistreerd en in het dossier vastgelegd.

Voorts zal in het geval van termijnoverschrijding van de drie uur die de asielzoeker ter beschikking staan om het rapport van nader gehoor na te

bespreken en een zienswijze op het voornemen uit te brengen, met de uitreiking van de beschikking gewacht kunnen worden, doch niet langer dan tot uiterlijk het 46e uur. Het ontbreken van een zienswijze staat er niet aan in de weg een aanvang te maken met de voorbereidingen voor uitreiking van de beschikking, waarna de beschikking zal worden uitgereikt (zie C3/12.2.4).

Een uitzondering dient te worden gemaakt voor die zaken waarbij de asielzoeker niet is voorbereid op het nader gehoor door een rechtsbijstandverlener. Om een zorgvuldige besluitvorming te waarborgen dient, in het geval dat besloten is om voorbij te gaan aan de voorbereiding op het nader gehoor, de nabespreking ten einde eventueel een zienswijze op het voornemen in te dienen, afgewacht te worden.

Wijziging van C3/12.12

Deze paragraaf wordt vernummerd tot paragraaf C3/12.2.10

Wijziging van C3/12.13

Deze paragraaf wordt vernummerd tot paragraaf C3/12.3

Wijziging van C3/12.13.1

Deze paragraaf wordt vernummerd tot paragraaf C3/12.3.1

Wijziging van C3/12.13.2

Deze paragraaf wordt vernummerd tot paragraaf C3/12.3.2

Wijziging van C3/12.13.3

Deze paragraaf wordt vernummerd tot paragraaf C3/12.3.3

Wijziging van C3/12.13.3.1

Deze paragraaf wordt vernummerd tot paragraaf C3/12.3.3.1

Wijziging van C3/12.13.3.2

Deze paragraaf wordt vernummerd tot paragraaf C3/12.3.3.2

Wijziging van C3/12.13.4

Deze paragraaf wordt vernummerd tot paragraaf C3/12.3.4

Wijziging van C3/12.13.5

Deze paragraaf wordt vernummerd tot paragraaf C3/12.3.5

Tot slot

Deze regeling treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dag-

tekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Voor zover van toepassing zullen de bovenstaande wijzigingen zo spoedig mogelijk in een aanvulling op de Vreemdelingen-circulaire 2000 worden verwerkt.

*De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie,
namens de Minister,
het hoofd van de Immigratie- en Naturalisatiedienst,
H.W.M. Schoof.*